

SECȚIA DE ȘTIINȚE
ALE VIEȚII
A ACADEMIEI DE ȘTIINȚE
A MOLDOVEI

bd. Ștefan cel Mare, 1
MD-2001, Chișinău,
Republica Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

SECTION OF LIFE SCIENCES
OF THE ACADEMY
OF SCIENCES OF MOLDOVA

Ștefan cel Mare Ave, 1
MD-2001, Chisinau,
Republic of Moldova
tel: +(373 22) 21-05-02
E-mail: ssv.asm.md@gmail.com

AVIZUL BIROULUI SECȚIEI ȘTIINȚE ALE VIEȚII A AȘM

asupra raportului pe proiectul din cadrul Programului de Stat 20.80009.5107.17 ”Crearea, evaluarea și implementarea soiurilor noi de viță de vie și a clonelor soiurilor omologate, conforme schimbărilor climatice și principiilor de agricultură durabilă”, Prioritatea II. Agricultură durabilă, securitate alimentară și siguranța alimentelor

Conducător de proiect: Dr. CAZAC Tudor

perfectat în baza audierii raportului științific anual al implementării proiectelor din domeniile cercetării și inovării la Adunarea Generală a secției Științe ale Vieții din 9 decembrie 2022 și a concluziilor experților

S-a discutat: Raportul pe proiectul de cercetare din cadrul Programului de Stat (2020-2023), etapa anului 2022 - 20.80009.5107.17 ”Crearea, evaluarea și implementarea soiurilor noi de viță de vie și a clonelor soiurilor omologate, conforme schimbărilor climatice și principiilor de agricultură durabilă”, conducătorul proiectului dr. CAZAC Tudor, Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologie alimentară

S-a decis prin vot unanim:

Luând în considerare dezbaterile din cadrul audierii publice și avizele experților, se aprobă următorul aviz consultativ asupra proiectului:

Proiectul este „**Aprobat**”, cu calificativul general „**Bine**” (25,5).

Calificative pe criterii:

1. *Atingerea scopului, obiectivelor și rezultatelor declarate în propunerea de proiect în corelare cu cele obținute pe durata executării/implementării proiectului* – “Foarte bine”.

Scopul proiectului, care este sporirea productivității plantațiilor viticole prin crearea și implementarea a soiurilor noi de viță de vie și a clonelor soiurilor omologate a fost realizat pentru etapa 3, precum și obiectivele preconizate. În acest context au fost evaluate și evidențiate resurse genetice cu însușiri cantitative și calitative valoroase, au fost evaluate elitele de perspectivă, iar informația a fost stocată în baza de date. S-a determinat potențialul productive a 4 soiuri de viță de vie autohtonă și 3 tipuri de portaltol.se elaborează verigile agrotehnice de bază pentru unele soiuri aperene etc

Obiecții:

Rezultatele care reies din realizarea proiectului sunt expuse sub formă de teze. Se cere o expunere cursiva a rezultatelor obținute.

2. *Diseminarea rezultatelor obținute* – “Satisfăcător”:

- articole în reviste din Registrul Național al revistelor de profil (cat. C) – 4
- articole în lucrările conferințelor științifice internaționale (Republica Moldova) – 1
- teze ale conferințelor științifice - 4

Obiecții:

Diseminarea rezultatelor lasă de dorit mai mult. Sunt puține publicații și acestea sunt editate în reviste și culegeri locale. Lipsesc publicații la nivel internațional, peste hotarele țării.

3. *Valoarea socio-economică a rezultatelor obținute, materializarea rezultatelor și perspective de implementare – “Foarte bine”.*

- adeverințe de soi de planta – 5
- cerere de brevet - 1

Rezultatele cercetărilor științifice sunt valoroase și destul de importante pentru sporirea productivității plantațiilor viticole. Au fost obținute 5 adeverințe de soi de planta. În mai multe gospodării viticole au fost elaborate modele matematice pentru obținerea vinurilor cu denumire de origine (VDO) pentru soiurile Viorica și Codrinschii. Rezultatele obținute sunt pasibile de a fi implementate în producție.

Obiecții:

Este foarte slab expusa valoarea socio-economică a rezultatelor proiectului

4. *Participarea tinerilor în proiect, pregătirea cercetătorilor în cadrul proiectului prin doctorat/postdoctorat – “Satisfăcător”.*

Procentul tinerilor în proiect este mic.

Obiecții:

1. Se cere motivarea și atragerea tinerilor cercetători.
2. Procentul tinerilor în proiect, este greu de stabilit, deoarece nu este completat tabelul cu componența echipei de cercetători

Concluzii/Recomandări:

Etapa a treia a proiectului a fost realizată cu succes. Au fost semănate 12000 de semințe hibride, din care s-a obținut 4000 de descendenți, în câmpul de hibrizi au fost plantate 930 de plante și 254 în condiții de seră. S-a realizat 57 scheme de încrucișări cu utilizarea a 28 de genotipuri, 4 autopolinizări și obținute cca 23000 de semințe hibride. Au fost evaluate 41 de genotipuri cu struguri pentru masă și pentru vin. Au fost obținute 61 de mostre de vinurie etc. Din punct de vedere teoretic rezultatele prezintă interes pentru procesul de selecție. Din punct de vedere practice rezultatele sunt pasibile implementării în producție.

Este un proiect foarte imens cu un scop voluminos și multe obiective, iar unele rezultate științifice își pierd valoare, ca rezultat al expunerii.

Recomandări:

1. Se cere o prezentare a rezultatelor în mod cursiv, care demonstrează o consecutivitate a cercetărilor, dar nu sub forma de teze.
2. Sunt necesare întreprinderea acțiunilor de publicarea materialelor în ediții științifice peste hotarele țării.

Conducător al
Secției Științe ale Vieții
acad.

Boris Găină

Secretar Științific al Secției
Dr.

Gabriela Romanciuc